

ŠIAULIŲ „ROMUVOS“ GIMNAZIJOS

MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO, NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMO IR APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos (toliau – Gimnazijos) mokinių maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių maitinimo, vykdomo Gimnazijoje, organizavimo tvarką ir reikalavimus.
2. Mokinių maitinimas organizuojamas vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 (galiojanti suvestinė redakcija 2026-09-01) „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“; LR socialinės paramos mokiniams įstatymu, patvirtintu 2006 m. birželio 13 d. Nr. X-686 (galiojanti suvestinė redakcija 2024-01-01); Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-504 „Dėl maitinimo organizavimo švietimo įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija 2025-05-12); LR švietimo mokslo ir sporto ministerijos „Mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašu“ 2020 m. sausio 24 d. Nr. V-76 (galiojanti suvestinė redakcija 2021-07-01); Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. rugsėjo 2 d. sprendimu Nr. T-378 Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo savivaldybės ir nevalstybinės mokyklose tvarkos aprašu, gimnazijos nuostatais ir darbo tvarkos taisyklėmis“ (aktuali redakcija 2021-09-02); Šiaulių miesto Savivaldybės mero 2026 m. balandžio 20 d. Nr. M-569 potvarkiu „Dėl lėšų mokinių nemokamo maitinimo produktams įsigyti Šiaulių miesto savivaldybėse ir nevalstybinėse mokyklose dydžio nustatymo“.
3. Švietimo įstaiga, atsižvelgdama į mokinių fiziologinius poreikius, amžiaus ypatumus, sveikos mitybos principus ir taisykles, sudaro maitinimo valgiaraščius ir tvarkaraščius, maitinimui teikiamų maisto produktų asortimentą, nustato maitinimo užsisakymo ir atsiskaitymo už maitinimo paslaugas švietimo įstaigoje tvarką.
4. Už maitinimo organizavimą gimnazijoje atsako direktorius ir kiti darbuotojai pagal jų atliekamas funkcijas.
5. Šio aprašo tikslas – nustatyti mokinių maitinimo organizavimo gimnazijoje tvarką, nemokamo maitinimo gimnazijoje organizavimo tvarką, finansavimo sąlygas ir atlyginimo už maitinimo paslaugas apskaičiavimo tvarką.
6. Vartojamos sąvokos:
 - 6.1. Maisto daavinys – lengvai paruošiami arba paruošti vartoti maisto produktai ar patiekalai, kurie išduodami tam tikram laikotarpiui pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytas vidutines rekomenduojamas paros normas ir yra supakuoti, kad būtų galima saugiai nešti, vežti ar kitaip transportuoti.
 - 6.2. Patiekalas – paprastai vienoje lėkštėje patiekiamas vartoti šaltas ar šiltas maistas.
 - 6.3. Pritaikytas maitinimas – maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtų, asmens individualių maisto medžiagų ir energijos poreikių patenkinimą, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, ir yra raštiškai rekomenduojamas gydytojo.
 - 6.4. Šiltas maistas – maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +63 °C temperatūroje.
 - 6.5. Šaltas užkandis – maisto produktas ar šaltas patiekalas, neįtrauktas į valgiaraštį.

- 6.6. Valgiaraštis – numatomų patiekti vartoti dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.
- 6.7. Tausojantis patiekalas – maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekcijos režimu, keptas įvyniojus popieriuje ar folijoje. Tausojantiems patiekalams nepriskiriami tarkuotų bulvių patiekalai.

II. MAITINIMO OGRANIZAVIMAS

7. Gimnazijoje organizuojamos maitinimo rūšys:
 - 7.1. **mokamas** gimnazijos mokinių ir darbuotojų maitinimas atsiskaitant grynaisiais pinigais ir mokėjimo kortele (pietūs, šalti užkandžiai gimnazijos bufete);
 - 7.2. **nemokamas** mokinių maitinimas, kuris yra skiriamas Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka, finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto teisės aktų nustatyta tvarka (pietūs ar sausas davinsys);
 - 7.3. mokinių, dalyvaujančių vasaros poilsio ar užimtumo stovyklose bei projektuose, maitinimas.
8. Mokinių maitinimas organizuojamas Gimnazijos valgykloje, sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui valgyti prie stalo, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų.
9. Mokiniai ir darbuotojai aptarnaujami bendra tvarka.
10. Maitinimas organizuojamas pagal valgyklos vedėjos sudarytus, gimnazijos direktoriaus patvirtintus ir su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba suderintus valgiaraščius.
11. Vadovaujantis perspektyviniu valgiaraščiu sudaromas dienos valgiaraštis, kuriame nurodomi patiekiami patiekalai, jų kiekiai gramais ir kaina eurai.
12. Gimnazijoje veikia bufetas, kuriame mokiniai turi galimybę nusipirkti įvairių užkandžių, gėrimų, vaisių ir kitos produkcijos pagal mokinių maitinimui rekomenduojamų produktų sąrašą ir iš anksto prekiaujama maitinimo karštu maistu talonais.
13. Siekiant užtikrinti visų Gimnazijos mokinių lygias galimybes gauti karštą maistą valgykloje, sveiką mitybą ir užkirsti kelią mokinių vėlavimui į pamokas, reguliuojamos mokinių eilės:
 - 13.1. valgykla karštu maistu prekiauja nuo 09.15 iki 14.00 val;
 - 13.2. po 3, 4 pamokos veikia Gimnazijos bufetas, valgyklos vedėjas prekiauja bufeto gaminiais ir karšto maisto maitinimosi talonais už grynus pinigus arba atsiskaitant mokėjimo kortele;
 - 13.3. po 3, 4 pamokos bendra eilės tvarka aptarnaujami mokiniai gaunantys nemokamą maitinimą, ir mokiniai iš anksto nusipirkę karšto maisto talonus bufete;
 - 13.4. po 5 pamokos bendra eilės tvarka aptarnaujami mokiniai gaunantys nemokamą maitinimą, ir mokiniai iš anksto įsigiję karšto maisto talonus arba atsiskaitantys grynais pinigais ar mokėjimo kortele;
 - 13.5. likus 5 minutėms iki skambučio į pamoką mokiniai negali įsigyti karšto maisto;
 - 13.6. Nuskambėjus skambučiui į pamoką kulinarijos ir konditerijos gaminiais bei karštu maistu aptarnaujami tik mokiniai, neturintys pamokos. Per laisvas pamokas aptarnaujami nemokamus pietus gaunantys mokiniai bei mokiniai, įsigiję karšto maitinimo talonus ar atsiskaitantys grynais pinigais arba mokėjimo kortele;
 - 13.7. per pertraukas ir laisvas pamokas mokiniai gali nusipirkti kulinarijos ir konditerijos gaminių, pasišildyti atneštą maistą, užsiplikyti arbatos (savitarna);
 - 13.8. gimnazijos valgykloje sudarytos higieniškos sąlygos atsigerti geriamojo vandens (rekomenduojama kambario temperatūros);
 - 13.9. karštas ir šaltas vanduo valgykloje tiekiamas nuo 8.00 iki 15.00val.
14. Mokiniams, turintiems sveikatos sutrikimų, gali būti organizuojamas pritaikytas maitinimas pagal atskirą valgiaraštį, kuris sudaromas atsižvelgiant į pateiktas gydytojo rekomendacijas raštu (forma Nr. E027-1).

15. Maisto produktai ar maisto produktų grupės, jų paruošimas, patiekalų įvairumas, gamyba, patiekimas mokiniams atitinka sveikos mitybos rekomendacijas, pirmenybė teikiama maistines savybes tausojantiems patiekalų gamybos būdams.
16. švietimo įstaigų darbuotojams atskirai maistas neruošiamas ir įstaigoje ruošiamų porcijų dydis nekeičiamas;
17. švietimo įstaigų darbuotojai moka už maistą pagal Savivaldybės tarybos nustatytą atlyginimo dydį už maitinimo paslaugas.

III. MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS TVARKA

18. Nemokamas mokinių maitinimas yra skiriamas Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka, finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir Šiaulių miesto savivaldybės.
19. Nemokamas maitinimas Šiaulių miesto švietimo įstaigose organizuojamas vadovaujantis Savivaldybės tarybos nustatyta Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose tvarka.
20. Nemokamas maitinimas (pietūs) skiriamas:
 - 20.1. gimnazijų I–IV klasių mokiniams, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų pajamų dydį, nustatytą Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme;
 - 20.2. Pietūs skiriami mokiniams, patiriantiems socialinę riziką, vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nuostatomis;
 - 20.3. vasaros atostogų metu mokyklose organizuojamose dieninėse poilsio stovyklose nemokamas maitinimas skiriamas, jeigu paskutinį mokslo metų ugdymo proceso mėnesį mokinyt turėjo teisę gauti nemokamą maitinimą;
21. Nemokamas maitinimas skiriamas nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos.
22. Nemokamas maitinimas mokiniams skiriamas toje mokykloje, kurioje jie mokosi arba yra ugdomi, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos.
23. Mokykloje už mokinių nemokamo maitinimo organizavimą atsakinga socialinė pedagogė.
24. Socialinė pedagogė pasibaigus kalendoriniam mėnesiui per 5 darbo dienas užpildo nemokamo maitinimo registravimo žurnalą internetu ir jį pateikia Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui.
25. Mokiniui pakeitus mokyklą, ankstesnės mokyklos administracija ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikia pažymą naujos mokyklos administracijai apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą. Ši informacija taip pat pateikiama Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus darbuotojui. Informacijoje mokyklos administracija nurodo šiuos mokinio duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą, naujos mokyklos pavadinimą ir datą, nuo kurios mokinyt pakeitė mokyklą. Nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradedamas teikti nuo kitos darbo dienos po to, kai pažyma buvo gauta mokykloje.
26. Nemokamas maitinimas mokiniui nebeteikiamas nuo kitos darbo dienos, kai mokykloje buvo gautas sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo.
27. Gavus informaciją per SPIS ar kitas informavimo priemones (paštu, el. paštu) mokinyt nedelsiant informuojamas apie jam skirtą ar neskirtą paramą. Nemokamas maitinimas mokiniui skiriamas kitą dieną po Šiaulių m. savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus ar gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos pateiktos informacijos apie priimtą sprendimą.
28. Mokinyt, gaunantis nemokamą maitinimą, neturintis sąlygų ar nusprendęs tą dieną nevalgyti, neturi teisės perduoti galimybės valgyti kitam asmeniui.
29. Nemokamas maitinimas, išduodant suformuotus maisto daivinius pagal nustatytas nemokamo maitinimo normas ir kainas, esant galimybei teikiamas:
 - 29.1. mokinių išvykos atveju išduodant maisto produktų rinkinius (derina valgyklos vedėjas, socialinis pedagogas ir išvykos organizatorius);

- 29.2. atiduodant maistą į namus, mokinio ligos atveju (gydantis namuose), organizuojant mokymą namuose ar savarankišką mokymą, esant mokinio tėvų prašymui (derina socialinis pedagogas, valgyklos vedėja, mokinio tėvai ir socialinių paslaugų skyrius);
- 29.3. ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu, sustabdžius ugdymo organizavimo procesą švietimo įstaigose, neteikiama maitinimo paslauga. Mokiniais, turintiems teisę į nemokamą maitinimą, išduodami maisto daaviniai arba tiekiamas pagamintas maistas į namus maitinimo organizavimą derina socialinis pedagogas, valgyklos virėjas ir mokinio tėvai).
30. Nemokamo maitinimo vienos dienos kainos vienam mokiniui nustatytos vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. sausio 24 d. potvarkiu Nr. M-96 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo produktams įsigyti Šiaulių miesto savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose dydžio nustatymo“:
- 30.1. pusryčiai 5 – 12 klasių mokiniams (11 – 18 metų amžiaus) – 1,50 Eur;
- 30.2. pietūs 5 – 12 klasių mokiniams (11 – 18 metų amžiaus) – 3,00 Eur;
- 30.3. maitinimui (pusryčiai, pietūs, pavakariai) mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose 5 – 12 klasių mokymas (11 – 18 metų amžiaus) – 6,20 Eur.
31. Nemokamą maitinimą pakeisti pinigine kompensacija neleidžiama.

IV. MAITINIMO APSKAITOS IR ATSISKAITYMO ORGANIZAVIMAS

32. Gimnazijoje galimi du atsiskaitymo būdai: grynais ir banko kortele.
33. Atlyginimas už maitinimo paslaugas susideda iš dviejų dalių:
- 32.1. už produktus (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį);
- 32.2. už patiekalų gamybą (darbuotojų, tiesiogiai susijusių su maitinimo organizavimu, darbo užmokestis, valstybinio socialinio draudimo įmokos, virtuvės įrangos priežiūra ir atnaujinimas, elektros, vandens ir kitos su maisto gaminimu, patiekimu ir pardavimu susijusios sąnaudos).
33. Atlyginimo dydis už patiekalo gamybą sudaro 50 proc. atlyginimo už maisto produktus (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį). Jeigu mokyklos valgykla ar bufetas prekiauja gatava produkcija, kuriai patiekti ir apdoroti sąnaudų reikia mažiau, nei nurodyta Aprašo 14.2 papunktyje, atlyginimo dydis už patiekalo gamybą sudaro 30 proc. atlyginimo už maisto produktus (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį).
34. Už maitinimo paslaugą mokiniai ir gimnazijos darbuotojai atsiskaito elektroninėmis banko kortelėmis arba grynaisiais pinigais. Grynieji pinigai priimami ir įtraukiami į apskaitą pagal Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisykles.
35. Už grynuosius pinigus ar atsiskaitant mokėjimo kortele prekiaujama bufeto produkcija ir karštu maistu pagamintu gimnazijos valgykloje, taikant savivaldybės nustatytą antkainį. Už karštą maistą susimokama bufete (išduodamas nustatyto pavyzdžio talonas) arba karšto maisto atleidimo vietoje.
36. Grynųjų pinigų apskaitą tvarko ir už juos atsiskaito valgyklos vedėjas tokia tvarka:
- 36.1. už maitinimą gautus kiekvienos dienos pinigus įtraukia į apyskaitą;
- 36.2. kiekvienos savaitės pabaigoje vykdo grynųjų pinigų inkasavimą: pagal apyskaitas išrašo inkasavimo lydraštį, jį skenuoja ir siunčia centralizuotai buhalterijai.
37. Atsiskaitymų mokėjimo kortelėmis apskaita:
- 37.1. mokėjimų kortelių aptarnavimo ir mokėjimo sprendimų vykdytojas NETS Denmark A/S Lietuvos filialas teikia ataskaitas apie įvykdytas operacijas mokėjimo kortelėmis už praėjusią darbo dieną ir už praėjusį mėnesį;
- 37.2. gautos ataskaitos pateikiamos Šiaulių apskaitos centrui.
38. Už maitinimo paslaugą gaunamos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip įstaigos pajamų lėšos. Gimnazijos direktorius užtikrina, kad įstaigos pajamų programos sąmatoje būtų numatytos lėšos valgyklos darbuotojų darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms, elektros energijai, karšto ir šalto vandens sąnaudoms, laboratoriniams vandens kokybės tyrimams, svarstyklių ir termometrų patikrai, įrenginių remontui ir kitoms išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su valgyklos veikla, padengti.

39. Valgyklos vedėjas maitinimo ir grynųjų pinigų apskaitą tvarko užpildydamas šias apyskaitos formas (pridedama):
- 39.1. valgiaraštis;
 - 39.2. dienos maisto produktų suvartojimo lentelė;
 - 39.3. prekinė apyskaita Nr.1;
 - 39.4. priedas prie prekinės apyskaitos Nr.1;
 - 39.5. maisto produktų suvartojimo lentelė.
40. Visas reikalingas ataskaitas parengia valgyklos vedėjas ir gimnazija pateikia Šiaulių apskaitos centrui.
-